

نگاهی به قانون جدید دیوان عدالت اداری

واحدهای دولتی جزو "مردم" محسوب نمی‌شوند

نظر به این که در اصل یکصدوهفتادوسوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، منظور از تاسیس دیوان عدالت اداری، رسیدگی به شکایات و تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به ماموران یا واحدهای دولتی تصريح گردیده و با توجه به معنی لغوی و عرفی کلمه "مردم" واحدهای دولتی از شمول "مردم" خارج می‌باشد و به اشخاص حقیقی یا حقوقی خصوصی اطلاق می‌شود و مستفاد از بند یک ماده ۱۱ دیوان نیز اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی می‌باشد، علیهذا شکایت و اعتراضات واحدهای دولتی در هیچ مورد قابل طرح و رسیدگی در شعب دیوان عدالت اداری نمی‌باشد... این رأی طبق ماده ۲۰ قانون عدالت اداری در موارد مشابه برای شعب دیوان و سایر مراجع لازم الاتباع می‌باشد.

یادآور می‌شود که این رأی در مورد شکایت وزارت مسکن و شهرسازی علیه شهردار و قائم مقام شهرداری وقت تهران و حاکم شرع صادر شده است^(۴). (شماره دادنامه: ۳۷-۳۸-۳۹).

نفی صلاحیت دیوان در رسیدگی به دعاوی مدنی، از جمله پیمان‌های ازوی

نظر به این که اختلافات ناشی از عقود و معاملات و فراردادها و از جمله پیمان‌های ازوی، از نوع دعاوی مدنی محسوب می‌شوند که رسیدگی به آنها مستند به ماده ۳ قانون تشکیل دادگاه‌های عمومی و انقلاب (مجموعه قوانین سال ۱۳۷۳ و اصلاحات بعدی) در صلاحیت محاکم دادگستری قرار دارد، بنابراین، دادنامه شماره ۲۶۸ مورخ ۱۳۷۸/۶/۱۹ شعبه پنجم تجدیدنظر که متشتمن نفی صلاحیت دیوان در رسیدگی به شکایات مطروحة می‌باشد، موافق اصول و موازین قانونی تشخیص داده می‌شود. این رأی مطابق قسمت ذیل ماده ۲۰ قانون دیوان عدالت اداری در موارد مشابه برای شعب دیوان و سایر مراجع مربوط لازم الاتباع می‌باشد^(۵).

یادآور می‌شود که این رأی درباره شکایت چند تن از اشخاص حقیقی علیه بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران صادر شده است. (تاریخ ۱۳۷۹/۶/۲۰ شماره دادنامه ۱۹۷ / کلاسه پرونده ۱۷۰/۱).

دیوان عدالت و سازمان تعزیرات حکومتی حکم مقرر در بند ۲ ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری، مفید صلاحیت دیوان در رسیدگی به آرای قطعی مطلق مراجع اختصاصی اداری از حیث نقض

قوانين و مقررات یا مخالفت آنها است، مگر در مواردی که به موجب قوانین مستثنی شده باشد. اما نظر به این که حسب مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام، سازمان تعزیرات حکومتی از اجزای قوه مجریه می‌باشد و شعب تعزیرات حکومتی در زمرة مراجعت اختصاصی اداری قرار دارند و در عدد مراجع قضایی مذکور در تبصره ۲ ماده فوق الذکر محسوب نمی‌شوند، بنابراین، آرای قطعی شعب مذبور به تجویز بند ۲ ماده ۱۱ قانون دیوان عدالت اداری، قابل اعتراض و رسیدگی در دیوان است...^(۶) (تاریخ ۱۳۸۰/۸/۱۳ شماره دادنامه ۲۵۲ / کلاسه پرونده ۸۰/۲۷۹).

دیوان عدالت و کمیسیون ماده ۱۰۰
اعتراض آقای مالک پلاک ثبتی شماره نسبت به رأی قطعی ماده ۷ مورخ ۱۳۷۲/۴/۲۲ کمیسیون ماده ۱۰۰ قانون شهرداری مورد رسیدگی قرار گرفته و به شرح دادنامه قطعی شماره ۳۴۱ مورخ ۱۳۷۵/۵/۳ هیات اول تجدیدنظر دیوان، مردود اعلام شده و با این کیفیت، موضوع اعتراض نسبت به رأی قطعی کمیسیون مذکور اعتبار امر مختصمه را یافته و درنتیجه، رسیدگی مجدد نسبت به همان اعتراض از طرف مالک یا وکیل و یا قائم مقام قانونی او مستند است^(۷) (تاریخ ۱۳۸۰/۲/۱۶ شماره دادنامه ۴۲ / کلاسه پرونده ۱۸۰/۷۹).

**مطابق رأی وحدت رویه دیوان عدالت
اداری، بخشانه بانک مرکزی مبنی بر الزام
بانک محال علیه به صدور گواهی
 عدم پرداخت مجدد و زوال آثار کیفری
اولین گواهی عدم پرداخت، خلاف قانون
تشخیص داده شده است.**

گواهی عدم پرداخت مجدد
طبق ماده ۱۰ قانون صدور چک مصوب ۱۳۵۵ که براساس قانون اصلاح مادی از قانون صدور چک مصوب ۱۳۷۲ شماره آن به ۱۱ تغییر یافته، منظور از دارنده چک در مقام طرح شکایت کیفری، شخصی است که برای اولین بار چک را به بانک ارایه داده است و حکم مقرر در این ماده در باب الزام بانک محال علیه به قید هویت کامل و دقیق و تاریخ مراججه شخص مذبور به بانک و صدور گواهی عدم پرداخت و همچنین عدم جواز طرح شکایت کیفری از طرف کسی که چک

بخش دوم

اکبر پیروزفر

اشاره

دیوان عدالت اداری در سال ۱۳۶۰ و به منظور رسیدگی به شکایات، تظلمات و اعتراضات مردم نسبت به ماموران یا واحدها یا آینه‌نامه‌های دولتی، و احراق حقوق آنها تأسیس شده است، و از جمله مواردی که در شمول اختیارات این دیوان قرار دارد، شکایات کارکنان بانک‌های دولتی علیه سازمان متبع خود، و همچنین شکایات اشخاص حقیقی یا حقوقی در بخش غیردولتی علیه بانک‌های دولتی است.

در بخش قبلی این مقاله، با تشکیلات، صلاحیت و اختیارات، ترتیبات رسیدگی، نحوه اجرای آرای صادره، مراتب تجدیدنظر نسبت به آرای صادره و جریان کارهایات عمومی دیوان عدالت اداری آشنا شدید و اینکه به شرح چند نمونه از آرای هیاتات عمومی (وحدت رویه) در زمان حکومت قانون قبلی می‌پردازیم.

بانک و اقتصاد

عدالت اداری، ابطال می‌گردد. یادآور می‌شود که شاکی طی درخواست خود اعلام داشته است که بانک ملی ایران برای رفع سوءاشر از چک‌های برگشتی، مطابق بخشنامه به شماره ۲۰۱/۱ مورخ ۱۳۷۷/۷/۲۶ دههزار ریال کارمزد به عنوان هزینه بانکی دریافت می‌نماید. منشأ صدور بخشنامه مذکور نیز بند ۳ دویستونوزدهمین جلسه کمیسیون فنی سازمان روش‌های بانک‌ها مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۸ اعلام شده است. (تاریخ ۱۳۸۰/۴/۳۱ / شماره دادنامه ۱۲۵ / کلاسه پرونده ۲۵۹/۷۸)

(شخص ثالث)، نسبت به صدور گواهی عدمپرداخت مجدد اقدام نماید. (تاریخ ۱۳۸۰/۳/۶ / شماره دادنامه ۷۲ / کلاسه پرونده ۱۶۴/۷۹)

رأی دیوان درباره رفع سوءاشر از چک برگشتی
نظر به ماده ۲۱ اصلاحی قانون صدور چک مصوب ۱۳۷۲ موضوع تکلیف بانک‌ها به بستن حساب جاری صادرکننده چک بی محل در صورت

پس از برگشت (جز در موارد قهری) به او منتقل شده، مفید ممنوعیت صدور گواهی عدمپرداخت مجدد و مکرر است. بنابراین، مفاد بخشنامه نب / ۹۰۱ مورخ ۱۳۷۹/۱۲/۱۹ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مبنی بر الزام بانک محال عليه به صدور گواهی عدمپرداخت مجدد و زوال آثار کیفری اولین گواهی عدمپرداخت، خلاف قانون تشخیص داده می‌شود و بخشنامه مذکور به استناد قسمت دوم ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری، ابطال می‌گردد^(۶).

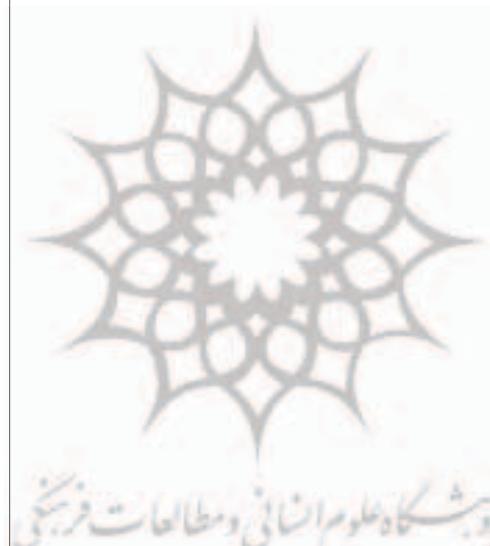
تنزل مقام مستخدم رسمی دولت

طبق بند "و" ماده ۹ قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب آذرماه ۱۳۷۷ تنزل مقام به عنوان یکی از مجازات‌های اداری مستخدم مختلف تعیین شده و اعمال آن با رعایت مقررات مربوطه، به هیأت‌های منحصرأً اعمال یکی از مجازات‌های اداری مقرر در بندۀای "الف"، "ب"، "ج" و "د" این ماده به مقامات مذکور در ماده ۱۲ آن قانون محل گردیده است. بنابراین، تنزل مقام مستخدم رسمی دولت در مقام اعمال مجازات اداری در مورد او توسط یکی از مقامات فوق الذکر، مجوز قانونی ندارد...^(۸)

یادآور می‌شود که رأی فوق بر اثر شکایت بانک صادرات کرمانشاه به عنوان تعارض آرای صادره از شعبه دوم تجدیدنظر دیوان عدالت اداری صادر شده است (تاریخ ۱۳۸۰/۶/۲۵ / شماره دادنامه ۲۰۶ / کلاسه پرونده ۱۰۳/۷۹)

شمول قانون رسیدگی به تخلفات اداری، به کارکنان بانک‌ها

حکم مقرر در ماده ۹۰ قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران، مفید جواز تدوین و تصویب آیین‌نامه‌ها و دستور العمل‌ها و ضوابط اداری، استخدامی و اضباطی خاص نظام بانکی است و چون تعیین مرجع رسیدگی

صدر کیفرخواست و این که حکم مقرر در بند ۴ ماده ۴ قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱ مفید جواز تعیین میزان حداقل و حداکثر بهره و کارمزد در قبال ارایه خدمات بانکی می‌باشد و حکمی درباب ایجاد اثر سوء و همچنین مطالبه هزینه بابت رفع سوءاشر از چک برگشتی وضع نشده است، بند ۳ دویستونوزدهمین جلسه مورخ ۱۳۷۶/۱۱/۲۸

کمیسیون فنی سازمان روش‌های بانک‌ها در این خصوص خلاف قانون و خارج از حدود اختیار کمیسیون مذکور در وضع مقررات دولتی تشخیص داده می‌شود و به استناد قسمت دوم ماده ۲۵ قانون دیوان

یادآور می‌شود که این رأی بر اثر شکایت شخصی علیه بانک مرکزی و اعتراض به بخشنامه شماره ۹۰۱ صادر شده است که به موجب این بخشنامه، به بانک‌ها اجازه داده شده بود تا چنانچه چک بعد از صدور گواهی عدمپرداخت به فرد دیگری منتقل شود، بانک موظف می‌باشد که در صورت درخواست آورنده

بخشنامه مربوط به ایجاد اثر سوء و همچنین مطالبه هزینه بابت رفع سوءاشر از چک‌های برگشتی، ابطال شده است.

طبق دادنامه شماره ۳۵۶ و ۳۵۷، مصوبه شورای پول و اعتبار تحت عنوان "ضوابط تأسیس بانک غیردولتی" خارج از اختیارات آن شورا در وضع مقررات دولتی است.

علاوه بر این، لازم به ذکر است که در حال حاضر، با توجه به بند "ج" سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای واگذاری صدی از سهام بنگاه‌های اقتصادی دولتی مشمول صدر اصل ۴۴ قانون اساسی به بخش‌های خصوصی، شرکت‌های تعاونی سهامی عام و بنگاه‌های عمومی غیردولتی، بانک صادرات ایران نیز مشمول این مقررات می‌باشد (روزنامه رسمی شماره ۱۷۹۹۵ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۵).

رأی دیوان درباره واگذاری سهام بانک رفاه کارگران

با عنایت به صدر اصل ۴۴ قانون اساسی که بانک‌ها و بیمه‌ها را در انحصار دولت قرار داده و دولتی اعلام نموده است و هرگونه خروج از اصل مذکور نیاز به قانون صریح و روشن و غیرقابل تقسیم دارد که ناقض قانون اساسی باشد و طبیعتاً چنین حقی باید از مجازی قانونی و قانونگذاری و نیز طبق اصل ۱۱۲ قانون اساسی و در چارچوب مصوبات مجمع تشخیص مصلحت نظام صورت پذیرد و بدینه است که تا این تاریخ چنین امری اتفاق نیافتداده، و با عنایت به قانون ملی شدن بانک‌ها مورخ ۱۳۵۸ و شمول قانون مذکور نسبت به بانک رفاه و با توجه به این که بیشترین سهام این بانک در آن تاریخ و تا زمان تغییر وضعیت غیرقانونی بانک مذکور، متعلق به دولت بوده است و با عنایت به این که اجازه تاسیس بانک خصوصی هرگز به معنی تغییر وضعیت بانک‌های دولتی و یا تبدیل بانک‌های دولتی به غیردولتی نمی‌باشد، و نظر به این که اساسنامه بانک رفاه توسط هیات وزیران به تصویب رسیده و تغییر مرجع تصویب آن، بدون قانون و یا اجازه مرجع تصویب‌کننده قانونی نیست و مجمع فوق العاده نمی‌تواند چنین اقدامی را انجام دهد، و طبق اصل ۸۵ قانون اساسی و نیز اصل ۱۳۸ قوانین و مقررات عمومی، مرجع تغییر اساسنامه‌ها همان مرجعی است که در آغاز اجازه به تصویب بوده، مگر طبق قانون اجازه دیگری صادر شده باشد و در این مورد اجازه‌ای صادر نشده و مجمع عمومی بانک‌ها و شورای عالی بانک‌ها نیز مجاز به اقداماتی برخلاف قانون نمی‌باشند و با افزایش و یا کاهش سهام توسط سهامداران و یا با تشکیل مجمع عمومی فوق العاده بانک رفاه (نه مجمع عمومی بانک‌ها و نه شورای عالی بانک‌ها) به فرض قانونی بودن و مجاز بودن، مجاز

واحدها و سازمان‌ها و موسسات دولتی، قابل طرح و رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی‌باشد. نظر به این که حسب سوابق استنادی در دادنامه شماره ۵۵۹ مورخ ۱۳۷۹/۴/۱۵ شعبه چهارم دیوان عدالت اداری، شرکت صنعتی آبگینه، از جمله شرکت‌های دولتی محسوب است، بنابراین، دادنامه مذکور مشعر بر قرار رد شکایت به لحاظ غیرقابل طرح بودن اعتراض شرکت شاکی نسبت به رأی هیات حل اختلاف اداره کار که بر این مبنای صادر گردیده، موافق اصول و موازین قانون تشخیص داده می‌شود...^(۱۰) (تاریخ ۱۳۸۲/۷/۶ / شماره دادنامه ۲۵۴ / کلاسه پرونده ۲۵۴/۸۱)

رأی دیوان درباره واگذاری سهام بانک صادرات ایران

به صراحت اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، در نظام اقتصادی جمهوری اسلامی ایران، امر بانکداری اختصاص به بخش دولتی یافته و احکام مقرر در مواد ۹ و ۱۰ و ۱۱ فصل سوم قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی منحصرآ مفید جواز انتقال سهام شرکت‌های دولتی قابل واگذاری در قلمرو اصل ۴۴ فوق الذکر و مبین عدم جواز واگذاری سهام بانک‌های دولتی می‌باشد و چون حکم عام و کلی در بند "ک" تبصره ۵ قانون بودجه سال ۱۳۸۱ کل کشور مخصوص و ناسخ احکام خاص مقرر در باب اختصاص امر بانکداری به بخش دولتی و عدم جواز واگذاری سهام بانک‌های دولتی نمی‌باشد، بنابراین، تصمیم شماره ۶۱۷۶۱ / ت ۲۸۱۷۶ ه مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۵ نمایندگان ویژه ریاست جمهوری که به عنوان تصمیم هیات وزیران تلقی شده و مضمون واگذاری مالکیت دولت نسبت به ۶ درصد از سهام و سایر حقوق و اختیارات بانک صادرات ایران به صندوق بازنیشنسکی کشوری و تامین اجتماعی بوده، مغایر اصل ۴۴ قانون اساسی و سایر قوانین فوق الذکر و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه در وضع مقررات دولتی تشخیص داده می‌شود و به استناد قسمت دوم ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری، ابطال می‌گردد.^(۱۱)

یادآور می‌شود که این موضوع بر اثر شکایت سازمان بازرسی کل کشور در دیوان مطرح شده است. (تاریخ ۱۳۸۲/۵/۵ / شماره دادنامه ۱۸۲ / کلاسه پرونده ۱۱۱/۸۲)

به تخلفات انصباطی خاص نظام بانکی و میزان مجازات اداری مرتکبین تخلفات مزبور، از مقوله عنوانی مقرر در ماده مذکور نیست و به صراحت ماده ۱۸ قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۹/۷ کارکنان بانک‌ها نیز مشمول قانون اخیر الذکر شناخته شده‌اند و رسیدگی به مطلق تخلفات اداری آنان به هیات‌های رسیدگی به تخلفات اداری محول شده و مجازات‌های اداری نیز در ماده ۹ این قانون معین گردیده است، بنابراین، تبصره ماده ۴۳ آین نامه استخدامی نظام بانکی که رسیدگی به تخلفات اداری، تشخیص تخلف و تعیین تنبیهات اداری در اداری در بانک‌ها و بانک مرکزی را طبق دستورالعمل مصوب شورای عالی بانک‌ها و شورای پول دانسته است، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه در وضع مقررات دولتی تشخیص داده می‌شود و به استناد قسمت دوم ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری، ابطال می‌گردد...^(۹) (تاریخ ۱۳۸۰/۱۲/۱۴ / شماره دادنامه ۲۲۷ / کلاسه پرونده ۴۵/۸۰)

■ ■ ■
تبصره ماده ۴۳ آین نامه استخدامی نظام بانکی که رسیدگی به تخلفات اداری، تشخیص تخلف و تعیین تنبیهات اداری در بانک‌ها و بانک مرکزی را طبق دستورالعمل مصوب شورای عالی بانک‌ها و شورای پول و اعتبار دانسته است، مغایر قانون و خارج از حدود اختیارات قوه مجریه است.

ضمناً متن تبصره ماده ۴۳ آین نامه استخدامی بانک‌های دولتی چنین است: رسیدگی به تخلفات اداری، تشخیص تخلف و تعیین تنبیهات اداری در بانک‌ها و بانک مرکزی، طبق دستورالعملی خواهد بود که به پیشنهاد هیات‌مدیره و یا هیات عامل بانک حسب مورد به تصویب شورای عالی بانک‌ها و شورای پول و اعتبار می‌رسد. (مجموعه قوانین سال ۱۳۷۹ / جلد دوم / صفحه ۱۷۷۳)

■ ■ ■
رأی دیوان درباره شرکت صنعتی آبگینه با عنایت به اصل ۱۷۳ قانون اساسی و رأی وحدت‌رویه ۳۷-۳۸-۱۳۶۸/۷/۱۰ مورخ ۱۳۶۸/۷/۱۰ هیات عمومی دیوان عدالت اداری، اعتراضات و شکایت

اشخاص حقیقی یا حقوقی به دولت تفویض شده است. بنایه جهات فوق الذکر و توجه به حدود وظایف و مسؤولیت‌های قانونی شورای پول و اعتبار، مصوبه نهضوچهل و هشتادمین جلسه مورخ ۷۹/۹/۲۰ شورای پول و اعتبار تحت عنوان: "ضوابط تاسیس بانک غیردولتی" خارج از حدود اختیارات آن شورا در وضع مقررات دولتی تشخیص داده می‌شود و مستندأ به قسمت دوم ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری، ابطال می‌گردند.

توسط شورای اسلامی شهرها و شهرداری‌ها، از جمله به شرح مقرر در بند يك ماه ۳۵ قانون تشکیلات شوراهای اسلامی کشور مصوب ۱۳۶۱ منوط به ارایه خدمات شهری در محدوده شهرها و حیرم قانونی آنها می‌باشد و متنضم اجازه اخذ عوارض از واحدهای مختلف تولیدی، صنتی، خدماتی و غیره مستقر در خارج از حریم قانونی شهرها نیست...^(۱۳) (تاریخ ۱۳۸۴/۱۲/۲۱ / شماره دادنامه ۸۳۵ / کلاسه پرونده)

(۲۹۴/۸۱)

یادآور می‌شود که این موضوع از سوی سازمان بازرگانی کل کشور در دیوان عدالت اداری مطرح شده است.^(۱۶) (تاریخ ۸۱/۱۰/۸ / شماره دادنامه ۳۵۶ و ۳۵۷ / کلاسه پرونده ۳۴۷/۸۱ و ۳۴۷/۸۱ ■

زیرنویس‌ها

۲) مجموعه قوانین سال ۱۳۶۸ / صفحه

۵۲۸

۳) مجموعه قوانین سال ۱۳۷۹ / جلد دوم / صفحه ۱۳۶۰.

۴) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۰ / جلد دوم / صفحه ۱۴۳۰.

۵) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۰ / جلد اول / صفحه ۲۸۹.

۶) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۰ / جلد اول / صفحه ۵۵۳.

۷) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۰ / جلد اول / صفحه ۸۲۴.

۸) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۰ / جلد دوم / صفحه ۱۴۲۵

۹) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۰ / جلد دوم / صفحه ۲۱۰۳

۱۰) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۲ / جلد اول / صفحه ۱۰۹۷

۱۱) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۱ / جلد اول / صفحه ۷۱۲

۱۲) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۳ / جلد اول / صفحه ۹۱

۱۳) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۴ / جلد اول / بخش دیوان عدالت اداری / صفحه ۱۷۸.

۱۴) مجموعه قوانین سال ۱۳۷۴ / صفحه ۵۸۲

۱۵) روزنامه رسمی شماره ۱۷۴۹۱ مورخ ۲۲ اسفند ۱۳۸۳ و شماره ۱۷۵۸۴ مورخ ۲۲ تیر ۱۳۸۴

۱۶) مجموعه قوانین سال ۱۳۸۱ / جلد دوم / صفحه ۱۲۵۵

نیستند به گونه‌ای عمل کنند که محتوای آن خلاف قوانین و مقررات باشد و مثلاً ماهیت بانک را از دولتی به غیردولتی تبدیل نماید (ذیل اصل ۸۵ قانون اساسی) والا نقص غرض لازم خواهد آمد و در کلیه بانکهای ملی شده نیز می‌توان از چنین شیوه‌ای استفاده کرد و برخلاف حکمت جعل قانون، قانون را دور زد و لغو کرد، واضح است که قانون اجازه تاسیس بانکهای غیردولتی نیز به مفهوم تغییر ماهیت بانکهای دولتی و تبدیل آنها به غیردولتی نمی‌باشد.

به علاوه، ماده ۵ قانون ضوابط تاسیس

بانک غیردولتی مقرر نموده است که اشخاص حقوقی که بخشی از سرمایه آنها متعلق به دولت و شرکت‌های دولتی و یا نهادهای عمومی بوده... نمی‌توانند در بانکهای غیردولتی سهامدار باشند. با عنایت به جهات یادشده و جهات دیگر، از جمله اهداف قانون اساسی و اهداف بانکداری اسلامی، مصوبه مذکور خلاف اصل ۴۴ قانون اساسی و خلاف قانون ملی‌کردن بانکها و قانون تاسیس بانکهای غیردولتی مصوب ۱۳۷۹ و خلاف قانون برنامه پنجساله سوم و خلاف اختیارات مجمع عمومی فوق العاده بانک مذکور تشخیص گردید و مستندأ به اصل ۱۷۰ قانون اساسی و ذیل ماده ۲۵ قانون دیوان عدالت اداری، ابطال می‌گردد.^(۱۲)

یادآور می‌شود که این موضوع توسط سازمان بازرگانی کل کشور در دیوان مطرح شده است (تاریخ

۱۳۸۲/۵/۲۵ / شماره دادنامه ۲۰۶ / کلاسه پرونده ۳۵۵/۸۱).

ضمناً در این مورد هم لازم به ذکر است که در حال حاضر، با توجه به بند "ج" سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و در اجرای واگذاری صدی ۸۰ از سهام بنگاه‌های اقتصادی دولتی مشمول صدر اصل ۴۴ قانون اساسی به بخش خصوصی و شرکت‌های تعاونی سهامی عام و بنگاه‌های عمومی غیردولتی، بانک رفاه کارگران نیز مشمول این مقررات است (روزنامه رسمی شماره ۱۷۹۹۵ مورخ ۱۳۸۵/۹/۱۵).

أخذ عوارض توسط شورای اسلامی شهرها و شهرداری‌ها
احکام مقتن درباب جواز تصویب و اخذ عوارض